

Nyhetsbrev nr. 1 Februar 2023

Foto: Tommy Lund

Innhold

Jordbruk

Behandling av søknader - produksjonstilskudd og RMP

Nye regionale miljøkrav i landbruket fra 2023

Tilskudd drenering

SMIL-ordningen

Skogbruk

Kontoutskrifter for 2022

Kontonummer til skogfondskonto

Refusjonskrav 2023

Vilfforvaltning

«Redd kalven» – en livreddende drone

Forskning på rådyr

Diverse

Honning i naturen

Gjødselplan

Plasthåndtering

Frister

Invitasjon stormøte korn

Foto: Morten Jensen

Utbetalingsdato PT
15.02.2023

Utbetalingsdato RMP
27.02.2023

Jordbruk

Behandling og kontroll – PT og RMP

Moss og Råde kommuner har i 2022 mottatt 192 søknader om produksjonstilskudd (PT) og 128 søknader om regionalt miljøprogram (RMP). Vi har foretatt 20 kontroller av søknadene om PT og 6 av RMP.

Takk for at dere har tatt oss godt imot på kontrollene, noe som har gjort jobben vår enklere.

Vi har mange engasjerte bønder med veldrevne gårder i kommunene våre!

Nye regionale miljøkrav fra 2023

Det ble nye regionale miljøkrav for alt jordbruksareal i Moss og Råde kommuner fra 2023. Formålet med miljøkravene er å redusere avrenning av jordpartikler og næringsstoffer. Forskrift om regionale miljøkrav for jordbruket i Oslo og Viken gjelder for arealer og driftsformer med erosjonsfare eller som drenerer dit det er utfordringer med vannmiljømålene.

Bakgrunn

Tiltaksplanen Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv ble vedtatt i 2021. Det er fortsatt langt igjen til god vannkvalitet er oppnådd i alle vassdragene, og klimaendringer fører til at effekten av tiltakene som allerede er gjort, reduseres. Miljøkravene er hjemlet i jordloven, og gjelder derfor uavhengig av både produksjonstilskudd og RMP-tilskudd.

Kart

Her kan du finne [kart](#) over virkeområde for de nye miljøkravene.

Miljøkrav

Kommunene våre er innenfor miljøkravområde 2. De nye kravene kan leses på side 2 i nyhetsbrevet.

Administrasjon, dispensasjon og klage

Kommunen fatter vedtak ved brudd. Vedtak fattet av kommunen kan påklages til Statsforvalteren. I særlige tilfeller kan Statsforvalteren dispensere fra miljøkravene i § 3, punkt 5 og 6, for inntil ett år om gangen forutsatt at dette ikke strider mot annet regelverk. Søknad om dispensasjon skal være skriftlig begrunnet og sendes til Statsforvalteren. Vedtak fattet av Statsforvalteren i første instans kan påklages til Landbruksdirektoratet.

Regionalt miljøprogram (RMP)

RMP er en tilskuddsordning som gir deg mulighet til å søke midler til å gjennomføre miljøtiltak på arealer foretaket disponerer i søknadsåret. Vi anbefaler at man går i gang med planleggingen tidlig på året, mtp. innkjøp av frø og tilpasning av driftsopplegg. Se igjennom tiltaksmenyen for å se om det er tiltak som passer ditt foretak.

Blant de mest populære tiltakene i Moss og Råde er soner for pollinerende insekter, ingen jordarbeiding om høsten, arealer i stubb, grasdekte vannveier og kantsone i åker for å nevne noe.

For mer informasjon og regelverk se [Forskrift om regionale miljøtilskudd i jordbruket, Oslo og Viken - Lovdata](#)

MILJØKRAVSONE 2

- 1. Det skal ikke jordarbeides nærmere enn to meter fra nedløpskummer for overflatevann og grøfteutløp.*
- 2. Erosjonsutsatte dråg skal ikke jordarbeides om høsten. Ved jordarbeiding på arealet som drenerer til/heller mot dråget, skal drågene ha minst 6 meter permanent grasdekke. Erosjonsutsatte dråg: Forsenkninger på fulldyrket mark der overflateavrenning gir tydelige erosjonsspor dersom arealet ikke har tilstrekkelig erosjonsbeskyttelse.*
- 3. Det skal være buffersone langs alle vassdrag som mottar avrenning fra fulldyrka jord. Vassdrag: Fjord, innsjø, vann, dam, tjern, elv, foss, bekk med og uten årssikker vannføring. Buffersone: Varig vegetasjon langs vassdrag (eng i omløp, busker eller trær), med minst 6 meters bredde, eller areal i stubb med minst 20 meters bredde. Buffersonen kommer i tillegg til kravet om 2 meter vegetasjonssone i forskrift 19. desember 2014 nr. 1817 om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket.*
- 4. Flomutsatte arealer skal ikke jordarbeides om høsten. På flomutsatte arealer der flom medfører erosjon skal det være 6 meter varig vegetasjon i tillegg til 2 meter vegetasjonssone. Flomutsatte arealer: Arealer som oversvømmes jevnlig, minst en gang hvert 10. år, i forbindelse med høy vannføring i vassdragene.*
- 5. Fulldyrka mark med stor eller svært stor erosjonsrisiko (erosjonsrisikoklasse 3 og 4) skal ikke jordarbeides om høsten. Lett høstharving til høstkorn eller høstoljevekster tillates likevel på arealer som ikke er omfattet av miljøkrav 2, 3 og 4. For å sikre god etablering av høstvekster må de sås senest innen 20. september. Lett høstharving: Det skal ikke harves dypere enn 10 cm. Rett etter harvingen skal det være minst 30 % planterester i overflaten.*
- 6. Minst 60 % av foretakets fulldyrkede areal skal overvintre med plantedekke tilsvarende stubb, gras, direktesådd fangvekst eller direktesådd høstkorn. Lett høstharving tillates likevel til høstkorn eller høstoljevekster. For å sikre god etablering av høstvekster må de sås senest innen 20. september. Arealer som båndlegges av krav 2, 3, 4 og 5 inngår i 60 % av foretakets fulldyrkede areal. Direktesåing: Såing uten forstyrrelser av jorda mellom såradene.*

Foto: Tommy Lund

Tilskudd til drenering av jordbruksjord

Formålet med ordningen er å øke kvaliteten på tidligere grøftet jordbruksjord, ved å gi tilskudd til drenering av dårlig drenert jord med potensial for økt jordbruksproduksjon, samt å redusere faren for erosjon og overflateavrenning av næringsstoffer til vassdrag.

Tilskudd kan gis til drenering av tidligere grøftet jordbruksareal og/eller til planert jordbruksareal som ikke tidligere er grøftet. Tilskudd kan ikke gis der tiltaket medfører vesentlig skade på annen eiendom og naturmangfold, vesentlig fare for flom og vannforurensning eller fare for skade på automatisk fredete kulturminner. Tilskudd kan heller ikke gis der tiltaket er påbegynt før tilskudd er innvilget. [Innlogging til søknadsskiema.](#)

Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL)

Gjelder tilskudd til tiltak som fremmer natur- og kulturverdiene i jordbrukets kulturlandskap og reduserer forurensningen fra jordbruket.

Hvem kan søke?

Den som eier eller leier en landbrukseiendom der det foregår tilskudsberettiget jordbruksproduksjon, kan søke tilskudd. Den som leier må ha godkjenning fra eier.

Privatpersoner og foretak kan også søke om tilskudd.

Du kan søke om SMIL-midler til utbedring av hydrotekniske tiltak, anlegge fangdammer, planting langs bekker, sikring, og steinsetting i bekker.

Prioritet tiltak SMIL-midler:

1. Forurensningstiltak og utbedring av hydrotekniske anlegg
2. Kulturlandskap
3. Fremmede arter
4. Verneverdige bygninger

Ta kontakt med Morten Jensen for mer informasjon, eller se [her](#).

Skogbruk

Kontoutskrifter for 2022

19. januar sendte Statsforvalteren via Altinn kontoutskrift for skogfond til skogeiere. Noen har for eksempel reservert seg mot å få brev digitalt e.l., slik at kommunen har sendt ut fysisk brev til de som ikke har mottatt via Altinn. Fysiske brev ble sendt via arkivsystemet til kommunen 24. januar, og det tar derfor gjerne noen dager ekstra før de kommer fram. Skulle det haste eller du ikke mottar kontoutskrift innen rimelig tid, ta kontakt med skogbruksansvarlig Marius Myhre.

Kontonummer til skogfondskonto

Det ble for en tid tilbake gjort endringer, slik at kommunen ikke lenger kan endre eller legge inn kontonummer på skogeiers skogfondskonto. Vær derfor nøye med å sjekke at oppdatert kontonummer er registrert på din skogfondskonto før det sendes inn refusjonskrav. Sjekk også at kontaktinfo som telefonnummer og e-poster er oppdatert.

Landbruksdirektoratet og Statsforvalteren har begge på sine nettsider en veiledning på hvordan du endrer/oppdaterer kontonummer. Søker du på for eksempel "endre kontonummer skogfond" på Google, finner du veilederen.

Vi oppfordrer også til å levere refusjonskrav digitalt. Se skogfond.no

Refusjonskrav i 2023

Det tar noe tid før skogfondsystemet er oppe og går for det nye året slik at refusjonskrav med tilskudd kan godkjennes. Det betyr ikke at det må ventes med å legge inn søknaden, bare at det kan ta lengre tid før den blir godkjent. Er du usikker om tiltaket er tilskuddsberettiget, huk av på at du ønsker tilskudd, så legger vi inn tilskudd om det er berettiget.

Kommunen er pålagt å kontrollere en viss andel av refusjonskravene vi mottar. Alle kan bli tilfeldig trukket ut for kontroll. Vi varsler ikke kontroll på refusjonskrav på forhånd, men tar kontakt ved avvik.

Foto: Tommy Lund

Viltforvaltning

«Redd kalven» – en livreddende drone

Årlig blir flere tusen rådyrkalver drept av slåmaskiner ved førsteslått. Rådyrkalvenes naturlige instinkt er å ligge stille (trykke) i gresset når fare oppstår. Dermed har ikke traktorfører mulighet til å se dyret før det er for sent.

«Redd kalven» er et prosjekt som ved hjelp av drone med varmesøkende kamera kan kartlegge hvor rådyrkalvene ligger. På den måten kan dyrene flyttes ut av jordet før det kjøres med slåmaskin.

I fjor ble det dessverre vanskelig å gjennomføre prosjektet grunnet restriksjoner for flyvning med drone fra forsvarets side. Vi har håp om å få gjennomført flere flygninger i år.

Tilbudet, som er i regi av landbruksforvaltningen Moss og Råde, er et lavterskeltilbud som er kostnadsfritt for deg som skal kjøre slått. Ved å merke aktuelle områder i kart, kan vi lage forhåndsprogrammerte ruter for dronen, slik at kartleggingen blir effektiv i felt.

Selve flygningen med dronen er prisgitt at været er med oss. Det bør være oppholdsvær og ikke tåke.

Flygningen bør fortrinnsvis gjøres på morgenen av hensyn til det varmesøkende kameraet.

Kommunen stiller med dronepilot og drone, og du må selv stille med hjelpemann som går på jordet og flytter dyret som dronen finner.

Foto: Harald Urstad

Ønsker du å bli med på dette prosjektet?

Send en henvendelse innen **15. april 2023** til landbruksforvaltningen ved Tore Opperud (tore.opperud@moss.kommune.no) med følgende opplysninger:

- Navn, adresse, mobilnummer og e-postadresse
- Kart med alle aktuelle jorder for flygning, samt gårds- og bruksnummer på eiendommen
- Ca. areal som skal slås
- Forventet uke for slått (dato for flygning avtales nærmere)

Vi forventer at mange vil etterspørre denne tjenesten, og at flere kan komme til å melde behov for flygning på samme dag. Det er derfor viktig at du så tidlig som mulig tar kontakt og gir beskjed om ønsket dag og tidspunkt for flygning.

For store deler av våre kommuner er vi avhengig av tillatelse fra Rygge flytårn for å fly. Fristen er derfor noe kort, da vi må melde inn hvor og når det skal frys før tillatelse kan gis.

Forskning på rådyr

Universitetet i Sørøst-Norge skal sammen med Moss kommune forske på hvordan rådyra oppfører seg der folk bor.

Forskningsprosjektet «Rådyrs bruk av byområder i Moss kommune» ledes av professor Andreas Zedrosser.

I følge Zedrosser er det mange rådyr i Moss tett på der hvor folk bor og ferdes. Han viser til at noen er glad for å ha rådyrene i nærheten, og mater dem gjerne med brød og frukt i hagen. Andre er ikke særlig begeistret for at de spiser opp tulipaner og andre vekster, og vil bare bli kvitt dem. Han peker også på at mye rådyr i tettbygde strøk gir større risiko for blant annet trafikkulykker og utfordringer for viltforvaltningen.

Foto: Ole Jacob Johansen

Prosjektet omfatter følgende delprosjekter:

1. Evaluere om det finnes en forskjell i livshistorie mellom rådyr i urbane og rurale områder og rådyrets bruk av rom og tid langs en gradient fra tettbebygde til mer rurale områder. Økt kunnskap om forvaltning av rådyr i tettbebygde områder og reduksjon i viltpåkørsel.
2. Økt kunnskap om rådyrdiaré og effekten på bestanden og nasjonal oversikt av fordeling av sykdommen in Norge.
3. Økt forståelse av atferd og overlevelsesrate av killinger som har blitt flyttet og etablering av en langtidsstudie om overlevelse av rådyr.

Foto: Hanne Sælid

Har du gode nok jordprøver til å lage en godkjent gjødselplan?

Ifølge [Forskrift om gjødslingsplanlegging](#) skal det tas jordprøver hvert 4-8 år. Vi anbefaler at du tar jordprøver hvert 4-5 år for best agronomisk utnyttelse. For å lage en godkjent gjødselplan må ikke jordprøvene være eldre enn 5 år for korn og 3 år for husdyr og grønnsaksprodusenter.

Vi låner ut jordbor til uttak av prøver, esker og skjema. Kart får du også hos oss. Prøvene kan leveres til Eurofins på Kambo.

Du kan nå oss på telefon 69 24 80 00 eller direkte:

Harald Urstad, Landbrukssjef
Harald.Urstad@moss.kommune.no
Mobil: 926 48 152

Tore Opperud, rådgiver vilt
Tore.Opperud@moss.kommune.no
Mobil: 919 14 457

Marius André Myhre, Rådgiver skogbruk
Marius.Myhre@moss.kommune.no
Mobil: 940 27 288

Egil Holmsen, Rådgiver konsesjon- og jordlovsaker
Egil.Holmsen@moss.kommune.no
Mobil: 908 51 784

Morten Jensen, Rådgiver jordbruk
Morten.Jensen@moss.kommune.no
Mobil: 477 92 398

Hanne Sælid, Rådgiver jordbruk
Hanne.Saelid@moss.kommune.no
Mobil: 456 55 169

Diverse

Honning skal ikke legges ut i naturen

Norges Birøkterlag har sendt en pressemelding for å nå dyrehager, jaktmiljøer, naturfotografer, forskere og statsforvalterne, med en advarsel mot å spre honning i naturen. Advarselen gjelder all honning, både norsk og utenlandsk. Bakgrunnen er at honningbier som får tilgang til honning fra en annen bigård enn sin egen, kan bli utsatt for alvorlig biesykdom; åpent og lukket yngelrâte. Dette er en trussel mot den generelt friske norske biebestanden, og er aktualisert ved det nylige utbruddet av lukket yngelrâte i Halden.

Les hele saken [her](#).

Gjødselplan (skifteplan)

Vi har dessverre ikke lenger mulighet til å lage gjødselplan for dere. Agil kompetanse AS tilbyr programvare til å lage gjødselplan for 800,- pr bruk (inntil 400 mål). De har mulighet til å hente ut historiske data og tilbyr rådgivning. For mer info se [her](#).

Plast i landbruket

Det er viktig at alle bidrar og gjør en innsats for å unngå plast ut i naturen og i jorden. [Forum landbruksplast](#) er den nasjonale møteplassen for alle aktører som tar utfordringen med landbruksplast. [Sorteringsguide](#) fra Grønt punkt. Rødsrud Plastmottak AS tar imot landbruksplast. De holder til i Vestre Huggenesvei 57 i Rygge.

Frister:

28. februar:

Søknadsfrist for strømstøtte.

Jordbruksforetak som ikke har søkt ennå, må søke innen 28. februar 2023 for å kunne få støtte fra og med oktober 2022.

Veksthus må søke for ny periode innen 28. februar 2023.

5. mars:

Søknadsfrist for produksjonstilskudd del 1 (kun husdyr)

15. april:

Søknadsfrist for tilskudd til utvalgte kulturlandskap (UKL)

7.-21. mars:

NLR Øst, Autorisasjon plantevern, grunnkurs, [info og påmelding](#)

Ta gjerne kontakt med oss hvis du har spørsmål.

Østfold og Akershus Bondelag inviterer til årets stormøte korn **torsdag 2. mars kl. 18.30** i Askim Kulturhus. Årets tema er beredskap, og betydningen av norsk kornproduksjon i et beredskapsperspektiv.

Mer informasjon finner du her: [Årets stormøte korn 2. mars - Norges Bondelag \(bondelaget.no\)](http://bondelaget.no)

Velkommen til Stormøte korn 2. mars

Askim kulturhus

Program:

- 18:30 **Velkommen**
v/ møteleder Sigrid Hjørnegård, generalsekretær i Norges Bondelag
- 18:35 **Hvordan jobber regjeringa med økt matberedskap?**
v/ Hans-Petter Aasen, statssekretær i Justis- og beredskapsdepartementet
- 19:00 **Arbeidet i totalberedskapskommisjonen og hvordan jobber Felleskjøpet Agri med beredskap for korn?**
v/ Anne Skuterud, styreleder Felleskjøpet Agri
- 19:30 **Kringle og kaffe**
- 20:00 **Levende bygder og mat er viktigere enn våpen**
v/ Robert Mood, pensjonert general i forsvaret
- 20:20 **Økt produksjon og bedre beredskap krever oppgradert logistikk**
v/ Christian Anton Smedshaug, daglig leder i AgriAnalyse
- 20.50 **Hvordan kan vi tilpasse oss nye miljøkrav i kornproduksjonen?**
v/ Else Villadsen, rådgivere i Norsk Landbruksrådgiving Øst
- 21.15 **Oppsummering og vel hjem!**

